॥ २९ ॥ नमृष्यतेतैर्नसंतुष्यति ॥ ३०॥ अनर्हान्म्लेच्छादीन्नीचान् ॥३१॥३२॥ सहस्वेतिसार्धं अन्यत्रशत्रौ कुशलाःनिर्मत्सराः जनंद्विषतःसकाशात् अभिनिस्यंदते प्रस्रवति ॥३३॥३४॥ विधित्साक्रियाणामनुपरमस्तेनसाधनेनचसंकुसुकंअस्थिरंनित्यंनवंनवमारंभंकुर्वाणंदृष्ट्वाअन्येप्राकृतास्तत्संत्यजंत्येव ॥३५॥ उपद्रवान् अस्थिरान् ॥३६॥ अर्थरूपेणभासमानाः ॥३७॥ आद्यस्योदाहरणं अर्थायेति ॥ ॥ ३८ ॥ द्वितीयस्योदाहरणं रममाणइति ॥३९॥ परिभग्नक्रमोनष्टारंभः ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ विप्रणयेत्दद्यात् ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ अन्येषामपीतिसार्धः बुद्ध्याकल्पितामापदंपश्य कथमतआ

यथालब्धोपपन्नार्थैस्तथाकौसल्यरंस्यसे॥ कच्चिच्छुद्धस्वभावेनश्रियाहीनोनशोचसि॥ २९॥ पुरस्ताद्भूतपूर्वत्वाद्धीनभोग्योहिदुर्मतिः॥ धातारंगर्हतेनित्यंलब्धार्थश्चनमृष्यते॥ ३०॥ अनर्हानपिचैवान्यान्मन्यतेश्रीमतोजनान्॥ एतस्मात्कारणादेतद्दुःखंभूयोनुवर्तते ॥ ३१ ॥ ईर्ष्याभिमानसंपन्नाराजन्पुरुषमानिनः॥ कच्चित्त्वंनतथाराजन्मत्सरीकोसलाधिप॥ ३२॥ सहस्वश्रियमन्येषांयद्यपित्वयिनास्तिसा॥ अन्यत्रापिसतींलक्ष्मींकुशलाभुंजतेसदा ॥ अभिनिस्यंदतेश्रीर्हिसत्यपिद्विषतोजनं॥ ३३॥ श्रियंचपुत्रपौत्रंचमनुष्याधर्मचारिणः॥ योगधर्मविदोधीराःस्वयमेवत्यजंत्युत॥ ३४॥ बहुसंकुसुकंदृष्ट्वाविधित्सासाधनेनच॥ तथान्येसंत्यजंत्येवमत्वापरमदुर्लभं॥ ३५॥ त्वंपुनःप्राज्ञरूपःसन्कृपणंपरितप्यसे॥ अकाम्यान्कामयानोर्थान्पराधीनानुपद्रवान्॥३६॥ तांबुद्धिमुपजिज्ञासुस्त्वमेवैतान्परित्यज॥ अनर्थाश्चार्थरूपेणत्यर्थाश्चानर्थरूपिणः॥ ३७॥ अर्थायैवहिकेषांचिद्धननाशोभवत्युत॥ आनंत्यंतत्सुखंमत्वाश्रियमन्यःपरीप्सति॥ ३८॥ रममाणःश्रियाकश्चिन्नान्यच्छ्रेयोभिमन्यते॥ तथातस्येहमानस्यसमारंभोविनश्यति॥ ३९॥ कृच्छ्राल्लब्धमभिप्रेतंयदिकौसल्यनश्यति॥ तदानिर्विद्यतेसोर्थात्परिभग्नक्रमोनरः॥ ४० ॥ धर्ममेकेभिपद्यंतेकल्याणाभिजनानराः॥ परत्रसुखमिच्छंतोनिर्विद्येयुश्चलौकिकात्॥४१॥ जीवितंसंत्यजंत्येकेधनलोभपराजनाः॥ नजीवितार्थमन्यंतेपुरुषाहिधनादृते ॥ ४२ ॥ पश्यतेषांकृपणतांपश्यतेषामबुद्धितां॥ अध्रुवेजीवितेमोहादर्थदृष्टिमुपाश्रिताः॥ ४३॥ संचयेचविनाशांतेमरणांतेचजीविते॥ संयोगेचवियोगांतेकोनुविप्रणयेन्मनः॥ ४४॥ धनंवापुरुषोराजन्पुरुषंवापुनर्धनं॥ अवश्यंप्रजहात्येवतद्विद्वान्कोनुसंज्वरेत्॥ ४५॥अन्येषामपिनश्यंतिसुहृदश्चधनानिच ॥ पश्यबुद्ध्यामनुष्याणांराजन्नापदमात्मनः ॥ नियच्छयच्छसंयच्छइंद्रियाणिमनोगिरं ॥ ४६ ॥ प्रतिषेद्धानचाप्येषुदुर्बलेष्वहितेष्वपि॥४७॥

ह नियच्छेति यथाक्रमेणान्वयः इंद्रियादीनांनिरोधेहिजगत्तत्त्वंसम्यक्स्फुरतितेनापदांकल्पितत्वंस्फुटीभवतीतिभावः ॥ ४६ ॥ प्रतीति भावेषु अर्थेषुप्राप्तिरिष्टेषुदर्शनमात्रोत्पन्नेषुप्रतिषेद्धानविद्यते अप्रत्यास्थेयदर्शनाःसर्वेवर्तमानाःपदार्थाइत्यर्थ व्यपकृष्टेषुदेशतःकालतश्चव्यवहितेष्वतीतानागतदूरस्थेषु दर्शनस्यासंभवेचज्ञातेसतित्वद्विधोनानुशोचतिइष्टानिष्टसंयोगवियोगयोरितिसार्धार्थः ॥ ४७ ॥

Digitized by Google